

Quin Trump serà?

Hi ha dues visions sobre l'impacte de la segona presidència de Donald Trump. La primera és que no hem de fer gaire cas del que ha dit en campanya i que hi haurà continuïtat amb les polítiques passades. Aquesta visió es fonamenta en el que va passar en la seva primera presidència, el pes de la realitat i els avisos d'altres membres del govern, a més dels contrapesos del sistema, que acabarien condicionant les actuacions del segon mandat. La segona visió és que el 2016 Trump no tenia un equip preparat per governar que ara ja té amb els programes desenvolupats (com el de l'Heritage Foundation). Avui disposa de tots els ressorts del poder comptant amb Senat i Cambra de Representants, i control de fet del Tribunal Suprem; s'hi ha d'afegir la xarxa social X d'Elon Musk, que pot contrarestar els mitjans de comunicació tradicionals.

Bastants dels noms proposats no destaquen per la competència tècnica. El tatuat presentador de la Fox Pete Hegseth a Defensa; l'antivacunes Robert Kenedy Jr. a Salut; l'exdirectiva de l'empresa WWE de la lluita lliure Linda McMahon a Educació; la governadora matagossos de Dakota del Sur Kristi Noem a Seguretat Nacional, i l'exdemòcrata amiga de Rússia Tulsi Gabbard a Intel·ligència Nacional, en són exemples. El controvertit Matt Gaetz, proposat com a fiscal general, va haver de renunciar i ha estat substituït per l'ex fiscal general de Florida Pam Bondi (que va afirmar el 2023 que els fiscals que acusen Trump seran perseguits). Altres noms proposats són més convencionals, com Marco Rubio per a secretari d'Estat, i els financers Scott Bessent i Howard Lutnick per a Tresor i Comerç, respectivament, encara que partidaris del nacionalisme proteccionista.

És un equip sota el denominador comú de la lleialtat a Trump. Les seves promeses electorals van ser contundents: aranzels draconians, baixa-

XAVIER VIVES

PROFESSOR DE L'IESE

des d'impostos, deportacions massives d'immigrants il·legals, reducció del pressupost federal en un terç sota el comandament de l'oficina assessora DOGE dirigida per Vivek Ramaswamy i Musk (que ha patrocinat la criptomoneda de broma *dogecoin*), desregulació dels sectors de l'energia, tecnològic i financer.

Ara bé, els obstacles per dur a terme el programa són formidables. La reducció d'un terç del pressupost federal és una promesa absurda. Entre la despesa social, que representa el 61% i va afirmar que no tocaria, el 13% de despesa en interessos del deute i un 12% per a defensa, només queda un 14% a retallar. Una retallada d'impostos sense tocar molt la despesa farà pujar dèficit i deute públics. Els republicans, de fet, mai han equilibrat el pressupost públic, i Trump tampoc ho farà. Les deportacions massives tampoc es produiran a l'escala anunciada per l'elevat cost que tindria i les repercussions socials i en el mercat de treball. Segons un punt de vista, l'amenaça de les grans pujades d'aranzels es quedaria en tàctica negociadora en bona part; segons un altre, es farien i bloquejarien les expor-

Les promeses electorals de Trump van ser contundents, però els obstacles per dur a terme el programa són formidables

tacions de la Xina i d'Europa. Els aranzels faran més mal a les economies obertes, com Europa, que als EUA, una economia gran i més tancada. També perjudicarien molt Mèxic i el Canadà, per als quals Trump amenaça amb el 25%. El proteccionisme dels EUA tindrà resposta internacional i podria provocar una recessió mundial. Aleshores la borsa dels EUA se'n ressentiria i previsiblement Trump ho voldrà evitar. El mercat seria, doncs, un altre element moderador de les polítiques de l'administració Trump (recordem que el secretari del Tresor ve de Wall Street).

Una altra incògnita és la política envers les grans plataformes tecnològiques. Diversos empresaris de Silicon Valley han donat suport a Trump, que també ha dit que volia fer dels EUA la capital mundial de les criptomonedes (la família Trump ja n'ha creat una empresa). Brendan Carr, proposat com a cap de l'agència de comunicacions FCC, va advertir les grans plataformes (excepte X) que han de respectar el *free speech* (traducció: que no moderin els continguts extremistes conservadors). El vicepresident electe Vance veu un biaix a Google contra els conservadors i està d'acord amb la creuada de Lina Khan, cap de la Federal Trade Commission, contra les *big tech* (ara el departament de Justícia de Biden ha proposat que Google es desfaci del navegador Chrome). Hi pot haver una coincidència anti *big tech* de demòcrates i republicans. Jeff Bezos, d'Amazon, ja va intentar apaivagar Trump abans de les eleccions fent que el *Washington Post* no avalés cap candidat. El que crearà tensions segur són els conflictes d'interès amb els negocis de Musk. Per exemple, Tesla ha pujat un 40% des de les eleccions i res no ha canviat excepte que una retirada de subsidis al vehicle elèctric mataria la competència, i en intel·ligència artificial i en la indústria de l'espai pot influir en contra dels rivals.

S'admeten apostes sobre si la moneda sortirà cara o creu.